МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ ЧЕЧЕНСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

МБОУ «Курчалоевская СШ №1 им. Дохтукаева М.А.»

Выписка
из основной образовательной программы
начального общего образования

Рабочая программа

учебного курса внеурочной деятельности

«Дуьненан туьйранаш»

г.Курчалой, 2026 г.

ПРОГРАММА

КУРСА ВНЕУРОЧНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

ОБЩЕИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОГО НАПРАВЛЕНИЯ

«ДУЬНЕНАН ТУЬЙРАНАШ»

для учащихся 1-4 классов

г. Курчалой, 2026

1. Планируемые результаты освоения обучающимися программы внеурочной деятельности «В гостях у сказки».

В ходе занятий младшие школьники будут не только овладевать необходимыми теоретическими и практическими знаниями по содержанию программы, но и смогут проявить себя в духовно привлекательных, личностно значимых для них формах творческой деятельности.

Требования к результатам обучения по программе интегрированного курса:

Должны знать:

- способы соединения деталей и соединительные материалы (неподвижный и подвижный);
- чертёж, рисунок, набросок, иллюстрация;
- работа с разными средствами изобразительного искусства.

Должны уметь:

- выполнять графические изображения с соблюдением линейной перспективы;
- реализовывать творческий замысел на основе жанровых закономерностей и эстетической оценки в художественно-творческой изобразительной и трудовой деятельности;
- с помощью учителя анализировать произведение, планировать практическую работу, осуществлять контроль качества результатов собственной практической деятельности;
- самостоятельно организовывать рабочее место в соответствии с особенностями используемого материала и поддерживать порядок на нём во время работы;
- размышлять о характере и поступках героя;
- высказывать своё отношение к прочитанному;
- различать народную и литературную сказки;
- находить в сказке зачин, концовку, сказочные приметы;
- относить сказочных героев к одной из групп — положительные, отрицательные, герои-помощники, нейтральные персонажи.

Личностные и метапредметные результаты

К концу второго года обучения должны быть сформированы УУД

Личностные:

умение доказывать свою точку зрения, опираясь на собственные подходы, собственные теории, выводы; приводить примеры из личной практики.

Регулятивные УУД:

- целеполагание;
- волевая саморегуляция
- прогнозирование уровня усвоения
- оценка;
- коррекция

умение самостоятельно планировать свою деятельность;

логически выстраивать алгоритм действий;

анализировать проделанную работу;

оценивать, находить положительные моменты и ошибки.

Познавательные УУД:

- умение осознано строить речевое высказывание в устной форме;
- выделение познавательной цели;
- выбор наиболее эффективного способа решения;
- смысловое чтение;
- анализ объектов
- синтез как составление частей целого;
- доказательство;
- установление причинно-следственных связей;
- построение логической цепи рассуждений

умение выстраивать мыслительные процессы для запоминания теоретического материала и практических операций;

находить необходимые источники информации.

Коммуникативные УУД:

- постановка вопросов;
- умение выражать свои мысли полно и точно;
- разрешение конфликтов;
- управление действиями партнера (оценка, коррекция);

умение работать в парах, в группах, в коллективе.

2. Содержание программы:

Содержание программы создаёт возможность для воспитания грамотного и заинтересованного читателя, знающего литературу своей страны и готового к восприятию культуры и литературы народов других стран.

Обучающийся - читатель овладевает основами самостоятельной читательской деятельности.

В процессе общения с книгой развиваются память, внимание, воображение.

Программа курса внеурочной деятельности — это создание условий для использования

полученных знаний и умений на уроках литературного чтения для самостоятельного чтения и работы с книгой.

Содержание занятий поможет младшему школьнику общаться с детскими книгами:

рассматривать, читать, получать необходимую информацию о книге как из её аппарата (совокупность материалов, дополняющих и поясняющих основной текст: титульный лист, введение, предисловие и прочее), так и из других изданий (справочных, энциклопедических).

В программу включены занятия библиографического характера, которые познакомят начинающего читателя с авторами детских книг, обогатят его читательский опыт и эрудицию.

Ценность жизни – признание человеческой жизни величайшей ценностью.

Ценность добра – направленность на развитие и сохранение жизни через сострадание, и милосердие как проявление любви.

Ценность природы Воспитание любви и бережного отношения к природе через тексты художественных и научно-популярных произведений литературы.

Ценность красоты и гармонии – основа эстетического воспитания. Это ценность стремления к гармонии, к идеалу.

Ценность семьи - формирование эмоционально-позитивного отношения к семье, близким, чувства любви, благодарности, взаимной ответственности.

Ценность труда и творчества. Труд – естественное условие человеческой жизни, состояние нормального человеческого существования. Особую роль в развитии трудолюбия ребёнка играет его учебная деятельность. В процессе её организации средствами учебного предмета у ребёнка развиваются организованность, целеустремлённость, ответственность, самостоятельность.

Ценность гражданственности – осознание себя как члена общества, народа, представителя страны, государства; чувство ответственности за настоящее и будущее своей страны. Привитие интереса к своей стране: её истории, языку, культуре, её жизни и её народу.

Ценность человечества. Осознание ребёнком себя не только гражданином России, но и частью мирового сообщества, для существования и прогресса которого необходимы мир, сотрудничество, толерантность, уважение к многообразию иных культур.

КХЕТОРАН КЕХАТ

«Ненан (нохчийн) маттахь литературни йешар» дешаран предметехула (предметан дакъа «Ненан мотт а, ненан маттахь йешар а») йолчу программи йукъадогIу кхеторан йоза, Iаморан чулацам, дешаран предметан кхочушдан лору жамIаш, тематически планировани.

Кхеторан йозано гойту йукъара Iалашонаш а, предмет Iаморан декхарш а, ткъа иштта чулацам къасторан некъаш а, коьртачу тематически дакъойн маххадор а, «Ненан (нохчийн) маттахь литературин йешар» дешаран предметан дешаран планехь йолу меттиг а.

Программо шерашца билгалбо дешаран предметан чулацам а, дешархой «Ненан (нохчийн) маттахь литературни йешар» дешаран предметан гIирсашца Iаморан а, кхетош-кхиоран а, кхиоран а методически коьрта стратегиш а.

Хила леринчу жамIаша йукъалоцу дешаран берриге а муьрехь хила деза личностни и, метапредметни а жамIаш а, ткъа иштта дешаран хIора шеран предметни жамIаш а.

Тематически планированехь буьйцу программин чулацам билгалдаьхначу чулацаман дакъошца, гIуллакх кхочушдаран характеристика схьайоьллу, хIара йа важа тема Iаморехь лелор пайде долу некъаш а, кепаш а йовзуьйту.

Нохчийн мотт – нохчийн къоман мотт бу, оьрсийн маттаца цхьаьна Нохчийн Республикин пачхьалкхан мотт а бу, цу гIуллакхо дика хьелаш кхуллу и мотт Iалашбан а, кхион а. I-4-чу классашкахь «Ненан мотт а, ненан литература» а предметан декъехь хьоьхуш йу ненан (нохчийн) маттахь литературин йешар, иза тIехьажийна йу дешархойн кхетаман-довзаран, хьасене хиларан, исбаьхьаллин-эстетикин таронаш кхион а, гIиллакх-оьздангаллин мехала болу хьежамаш кхолла а, бер нохчийн къоман культурина тIеозон а.

«Ненан (нохчийн) маттахь литературин йешар» предмет – гуманитарин дешаран коьртачех цхьа предмет йу, цо адам кхиаран кхетаман а, гIиллакх-оьздангаллин а тIегIа билгалдо. Литературин дешаро гIо до йешаран а, литература талларан а мехалла а ша кхидIа кхиарехь мел ладаме ду хууш а, шена хетачун бух балон а, барта а, йозанца а шена хетарг охьадилла хууш а волу йешархо кхион а; хIара дуьне а, кху дуьненахь ша а вовзаран гIирс санна, йешар оьшуш хила а, стеган а, йукъараллин а йукъаметтигаш шера хилийта а.

Программо йукъалоцу кхеторан йоза а, предмет дIалацаран хила лерина жамIаш а, предметан чулацам а, программин хIора дакъа Iамон лерина долу сахьташ билгал а дохуш, тематикин планировани а, дарсел арахьарчу гIуллакхийн план а.

ХIара программа лерина йу ненан (нохчийн) меттан а, литературин а хьехархошна «Ненан (нохчийн) литература» предметана дешаран а, белхан а программаш хIиттон бухе йилла. Авторийн а, белхан а программаш йазйечеран йиш йу дешаран материал дIакхачорехь, хIотторехь а, сахьташ теманашка а, дакъошка а декъарехь шайна зеделлачух пайдаэца.

«НЕНАН (НОХЧИЙН) МАТТАХЬ ЛИТЕРАТУРНИ ЙЕШАР» ДЕШАРАН ПРЕДМЕТАН ЙУКЪАРА ХАРАКТЕРИСТИКА

«Ненан (нохчийн) маттахь литературни йешар» дешаран предметан

герггара белхан программа кечйина йу йуьхьанцарчу йукъарчу дешаран программа кхочушйечу хьукматашна. Программа тIехьажийна йу дешаран хьукматашна а, хьехархошна а методически гIо дарна, цо таро лур йу:

1) «Ненан (нохчийн) маттахь литературин йешар» дешаран предмет хьехаран процессехь Федеральни пачхьалкхан йуьхьанцарчу йукъарчу дешаран стандарташкахь билгалдина долу адаман кхиаран, метапредметни, предметни дешаран жамIаш кхузаманан лехамашца догIуш кхочушдан;

2) «Ненан (нохчийн) маттахь литературин йешар» дешаран предметан Iаморан хила лерина жамIаш а, чулацам а ФГОС НОО а; йуьхьанцарчу йукъарчу дешаран герггарчу хьесапан коьртачу программица (йукъарчу дешарехула федеральни дешаран-методически цхьаьнакхетараллин 20I5-чу шеран 8-чу апрелехь № I/I5 протоколаца йинчу редакцехь) а; кхетош-кхиоран герггарчу хьесапан программица (магийна йукъарчу дешарехула федеральни дешаран-методически цхьаьнакхетараллин 2020-чу шеран 2-чу июнехь № 2/20 протоколаца бинчу сацамца) а догIуш, дешаран шерашца билгалдан а, структура хIоттон а;

3) Билггалчу классан башхаллаш тидаме а оьцуш, билггала долу дакъа-тема Iамон лерина дешаран хан а нисйеш, ткъа иштта дешаран материалан дакъош/теманаш дIалацарна тIехьажийна долу дешаран гIуллакхийн коьртачу кепех а пайда а оьцуш, календаран-тематически план хIоттон.

Программин чулацам тIехьажийна бу «Ненан мотт а, ненан маттахь литературин йешар а» предметан декъана йолчу йуьхьанцарчу йукъарчу дешаран коьрта программа дIалацарна Федеральни пачхьалкхан йуьхьанцарчу йукъарчу дешаран стандарташкахь билгалдинчу тIедахкарийн (тIедожор) жамIашка кхача.

«Ненан мотт а, ненан маттахь литературин йешар а» предметан декъана йолчу йуьхьанцарчу йукъарчу дешаран коьрта программа дIалацарна ФГОС НОО тIедахкаршца догIуш, курс тIехьажийна йу Россин Федерацин культурин экъанехь ненан меттан литературин меттиг а, роль а муьлха йу а, историко-культурин, оьздангаллин, эстетическин механаллаш Iалашйарехь а, цхьана тIаьхьенера вукху тIаьхьене дIакхачорехь а лоцучу декъах а кхеторна; Россин Федерацин субъектан культурин а, гIиллакх-оьздангаллин а, эстетикин а йуьхь кхолларехь къоман фольклоро а, исбаьхьаллин литературо а лоцучу декъах йуьхьанцара хьежам (хаарш) кхолларна а; ненан меттан литература къоман культурин дахаран довзаран цхьа коьрта дакъа а, къоман а, Россин а культурин хилам а, оьздангаллин механаллаш а, ламасташ а лардаран гIирс а, дуьнене а, къоман историга а, культурига а хьежам а хиларх кхетам кхолларна а, ненан маттахь йешаран лехамаш хиларна а.

«Ненан (нохчийн) маттахь литературин йешар» курсан бухе йиллина нохчийн литературо чулоцург къоман культурин ламастийн механаллийн кодийн система йу боху ойла йу. Нохчийн къоман культурин ламасташ Iалашдаран гIирс хилла ца Iаш, нохчийн литература зIе йу къоман дIадаьлларг, карарниг, хиндерг вовшашца дузуш а, кегийчу дешархойн кхетаме и дуьллуш а.

«НЕНАН (НОХЧИЙН) МАТТАХЬ ЛИТЕРАТУРНИ ЙЕШАР» ДЕШАРАН ПРЕДМЕТ ІАМОРАН ІАЛАШОНАШ

«Ненан (нохчийн) маттахь литературни йешар» предмет Іаморан **Іалашонаш** йу:

- Нохчийн литературе а, нохчийн матте а къоман культурин мехалчу декъе санна ойла кхолла;
- Дешархой шайн къоман культурин-меттан экъанна йукъабалор а, уьш къоман ламасташна а, культурин тІаьхьалонна а, кхузаманан хьелашна а йукъаозор;
- Чкъурашна йукъарчу зІенах кхетар, нохчийн культура Іалашйарна шаьш жоьпалле хиларх ойла кхиор;
- Йешаран говзалла кхиор.

Цу Іалашонашка кхачаро хІара **декхарш** цхьалхадоху:

- Россин гражданаллин идентичностан баххаш кхоллар, шайн Даймахках а, Россин халкъах а, Россин халкъийн цхьаалехь мехкан исторех а дозалла дан Іамор, шаьш муьлхачу къомах ду кхетор; Россин дукхакъаьмнийн йукъараллин мехаллаш кхоллар;
- Нохчийн къоман историко-культурин зеделлачун тІалам бан Іамор, дешархочунна шен къоман культурин-меттан хьал довзийтар; йуьхьанцарчу классийн дешархочунна нохчийн литература историко-культурин, оьздангаллин, эстетикин мехаллийн хьоста санна йезайалийтар;
- Нохчийн литературехь гайтина йолчу нохчийн синкхетамна ладаме йолчу гІиллакз-оьздагнгаллийн мехаллех хьежам кхоллар;
- Нохчийн литературин говзарш Іаморан буха тІехь нохчийн меттан исбаьхьаллин-эстетикин таронех хаарш совдахар;
- Адаман амал кхиарехь а, къамел шардарехь а даима йеша хьагам кхоллар;
- Тайп-тайпанчу текстийн чулацаман а, башхаллин а мах хадоран йешаран хаарш шардар, уьш йийцаре йарехь дакъалацар;
- Къамел даран йерриге а кепаш кхиар, йешначух лаьцна барта а, йозанца а дийца хаарш карадерзар.

«НЕНАН (НОХЧИЙН) МАТТАХЬ ЛИТЕРАТУРНИ ЙЕШАР» ДЕШАРАН ПРЕДМЕТАН ГЕРГГАРА БЕЛХАН ПРОГРАММИН ЧУЛАЦАМАН КОЬРТА ЛИНИШ

«Ненан (нохчийн) маттахь литературни йешар» дешаран предметан программехь белла чулацам бу, и теллича нохчийн литературин къоман-культурин башхалла а; нохчийн меттан а, нохчийн литературин а Нохчийн Республикин а, Россин а историца, нохчийн къоман материале а, синбахаман а культурица а йолу зІе а йаста некъ лур бу. Курс лерина йу йуьхьанцарчу

классийн дешархойн литературин а, культурин а хьежам шорбан; йуьхьанцарчу классийн дешархойн йешаран жигарчу гонна йукъайогIучу фольклоран а, нохчийн классикийн а, нохчийн кхузаманан литературин а говзарша таро ло дешархошна адамаллин мехаллашкахь нохчийн культурин а, къоман синкхетаман а коьртачу баххех кхетам бала. Йуьхьанцарчу классийн дешархошна йеша а, талла а схьакховдийначу нохчийн литературин говзарша схьагойту нохчийн къоман культурин тайп-тайпана агIонаш, жигарайоху даимлера мехаллаш (дикалла, доглазар, синшорто, къинхетам, эхь-бехк, бакъдерг, доьзалан мехаллаш, патриотизм, баккхийчаьрга ларам, адамалла, и. кх.дI.).

Кху программехь «Ненан (нохчийн) маттахь литературни йешар» курсан башхалла кхочушйина кху бахьанашца:

а) нохчийн къоман амал, Iадаташ, ламасташ, нохчийн культурин синбахаман мехаллаш, адамаллин мехаллаш а, эхь-бехк а гойтуш долу говзарш схьахаржарна;

б) нохчийн йаздархойн нохчийн бераллин дуьне гойтучу говзарш тIе тидам бахийтарна: доьзалехь бер кхетош-кхиоран башхаллаш, баккхийчаьрца а, нийсархошца а цуьнан йолу йукъаметтигаш, беро шена гонахара дуьне тIелацаран башхаллаш.

«Ненан (нохчийн) маттахь литературин йешар» Iаморо гIо дийр ду дешархойн мотт хьал долуш барна а, церан къамелан культура а, хьасене бовларан хаарш шардарна а. Шена тIехь программин проблемно-тематически блокаш хIитточу дидактически материалана культурно-исторически тIедалорах а пайдаоьцу. ХIора проблемно-тематически блока йукъайогIу нохчийн къоман синбахаман а, материале а культура гойтуш болу кхетамаш. Программехь йеллачу говзарийн чулацам йуьхьанцарчу классийн дешархочун лехамашна гонаха хIоттийна бу, хаьржинчу говзарийн башхаллашкахь гуш а бу.

«НЕНАН (НОХЧИЙН) МАТТАХЬ ЛИТАРЕТУРНИ ЙЕШАР» ДЕШАРАН ПРЕДМЕТАН ЧУЛАЦАМ

«Ненан (нохчийн) маттахь литературни йешар» курсан чулацам билгалбечу хенахь коьртачу тидамехь ду:

1. Къоман кхетамна мехала долу, йеххачу хенан йохалла — кхузамане кхаччалц – культурехь коьрта меттиг дIалоцу хIуманаш (масала, баккхийчаьрга, нене ларам, Даймахке безам, догдикалла, доглазар, нийсо йезар, эхь-бехк, сий, и.кх.дI.) Цу коьртачу кхетамашца болх дIахьо йуьхьанцарчу классийн дешархоша дIалоцур долчу кепара хаьржинчу нохчийн йаздархойн уггаре а къегинчу, нохчийн литературин а, культурин а башхаллаш кхочушйинчу говзарш тIехь. И говзарш йовзаро гIо до йуьхьанцарчу классийн дешархошна къоман культурин ламастех а, нохчийн культурех а кхета.

2. Йуьхьанцарчу классийн дешархойн лехамаш: говзарийн доккхачу декъан турпалхой йуьхьанцарчу классийн дешархойн нийсархой бу, церан дуьне довзарца босту программехь билгалбина культурно-историн кхетамаш. Программи йукъайахийтина тайп-тайпанчу заманашкахь берийн дуьне гойту а,

церан кхиаран некъаш а, амал йахчайалар а, оьздангаллин къилбанаш кхолладалар а гойту говзарш; говзарш харжаро дешархочунна таро ло историн тайп-тайпанчу муьрашкахь нохчийн культура шен нийсархочун бIаьргашца ган. Программехь ладамечу барамехь йелла кхузаманан авторийн говзарш а йу, цара шайн кхолларалле хь кхидIа хьо нохчийн литературин къоман ламасташ, и говзарш кхузаманан дешархочунна гергара йу.

3. Къоман башхаллин хиламаш искусствон кхечу гIирсашца гайтина говзарш а хаьржина, цо таро ло дешархошна нохчийн культурехь искусствийн диалог гайта.

Цхьадолу декхарш кхочушдан лерина дешаран материал хаьржина гуманизнам, исбаьхьаллин а, довзаран а мехаллийн, кхеташ хиларан, жигараллин, поликультурин, ламасталлин классикин а, кхузаманан бараман цхьаьнадаран, тематикин, кепийн-жанран тайп-тайпаналлин критеришца йогIуш.

Программо билгалбечу йешаран гуоно таро ло тайп-тайпанчу хенийн а, къаьмнийн а говзарийн куьзганахула беран дуьненехьежаман гураш жим-жимма шордан.

Программехь и масех бухедилларца билгалбо. Хьалхара шиъ доьзна ду йешаре ойла а, йешаран техникин хаарш кхиоран хьелаш а кхолларца. Иштта, и хаарш кхиоран йуьхьанцарчу муьрехь уггаре а хьалхарчу рогIехь йу байтийн а, прозин а йух-йуха олуш дешнаш, дешнийн цхьаьнакхетарш предлодженишш, абзацаш йолу тексташ (йешаран техникин говзалла кхиочу хенахь мехала долчу йешаран кхиаме хилар тардалийтаран Iалашонца); ткъа иштта кхиаме ду забаре чулацам болу сихха хазахетар йа велар кхолладолуьйту тексташ лелор а, (хIунда аьлча, цу хенахь забар йевзаш хиларо эстетикин синхаамаш гучубахар кхиадо) йешаран мукъам кхиоран Iалашонца. Дешаран хIора шеран тексташ схьахаьржина йу цу хенан берашна тIелаца ата хилар тидаме а оьцуш. Текст схьахаржаран кхидолу бухедахкарш доьзна ду исбаьхьаллин дешан фольклорна кепашкара авторийн литературе кхаччалц кхиаран логика ларйаран цаторийла хиларца; билггала долу оьздангаллин а, эстетикин а декхарш кхочушдан цаторийла хиларца, царах коьртаниш билггал йолчу оьздангаллин-эстетикин концепцига доьрзу, и концепци дешара деа а шарахь кхиош схьайалайо; жанрийн а, тематикин тайп-тайпаналла хилийтаран кхачойаран а, фольклоран а, авторийн говзарийн а, вайн мехкан а, дозанал арахьарчу йаздархойн говзарийн а, берийн литературин классикийн а, ХХ-чу бIешеран чаккхенан – ХХI-чу бIешеран йуьхьан кхузаманан берийн йаздархойн говзаршна йукъахь а барам ларбаран а цаторийла хиларца.

Йешаран гIуллакх кхиоран процессан чоьхьарчу логикица доьзна, «Литературни йешар» курс шинатIегIанехь хIоттийна йу.

Хьалхарчу тIегIанехь хьалхадаккха дезарг йешаран корматалла шарйар ду, шолгIачу тIегIанехь – дешархошна литературин говзалла карайерзор. I-2-чу классашкахь йеша Iамадо; кхетар тIехь, нийса йешарна, сиха а, къаьсташ а йешарна тIехь болх; йешначун кхолларалин маьIна дан тайп-тайпана некъаш кхиор (графикин, дешан а, музыкин а иллюстрировани, драматизаци, ма-йарра а, йукъ-йукъара а, кхолларалин йухасхьайийцар). Цуьнца цхьаьна йуьхьанцарчу классашкахь дIаболабо йуьхьанцарчу классийн дешархойн литературин дешара тIехь болх.

«Литературни йешар» предмет Iаморан шолгIа тIегIа 3-4 классашна кхочу, цигахь йеша хааро зазадоккху, эстетикин йешаре а, талламан йешаре а декъа а луш.

«Литературин йешар» программа хIотточу хенахь тидаме эцна школал хьалхьалхарчу педогогикин а, йукъарчу йукъардешаран школашна леринчу «Нохчийн литературехула герггарчу белхан программин» зIейалорах а.

Программо таро ло йалийнчу спискера говзарш дешархойн кечаман тIегIанца догIуш харжа, ткъа иштта курсан чулацаман вариативни компонент харжа а, белхан программашкахь и кечйаро могуьйту тематикица а, проблематикица а герга йолчу говзаршкахь къоман башхаллаш а, йукъара дерг а къасторан Iалашонца Россин халкъийн литературе кховдар. Ткъа иштта

программо таро ло Іаматийн авторшна йа дешаран цхьаьнакхетараллашна вариативни декъехь Іамон говзарш харжа.

Тематически планировани

№ п/п	Тема занятия	Кол-во часов
класс	1	
1	Ловзуш 1ема.	1
2	Туьйра «Элпийн дахар». Суьрташ дахкар	1
3	Туьйра «Элпийн дахар». Суьрташ дахкар	1
4	Басня «Цаьпцалгий , зингаттий», басня х1оттор.	1
5	Басня «Барзо амалш ца хуьйцу», къастор.	1
6	Туьйра «Бабин Ч1ирдиг», къастор.	1
7	Туьйра «Бабин Ч1ирдиг», къамел кхиор	1
8	Туьйра «Маьлхан къовсам»	1
9	Туьйра «Маьлхан къовсам» , туьйра х1оттор.	1
10	Туьйра «Акха котам»	1
11	Туьйра «Цхьогаллий, пхьагаллий»	1
12	Туьйра «Куьйра»	1
13	Туьйра «Ломмий, цхьогаллий, пхьагаллий»	1
14	Туьйра «Борз а, газанан буьхьигаш а».	1
15	Туьйра «Кхо стуй, борзий»	1
16	Туьйра «Кхо стуй, борзий», туьйра х1оттор.	1
17	Дешархоша шайна девза туьйранаш дийцар.	1
18	Дешархоша шайна девза туьйранаш дийцар.	1
19	Туьйра «Алхаст а, Малх- Аьзни а»	1
20	Туьйра «Кхо ваша»	1
21	Туьйра «Кхо ваша»	1
22	Туьйра «Тамашийна олхазар»	1
23	Туьйра «Газа –гуьзалг»	1
24	Дийнатех лаьцна туьйранаш	1
25	Дийнатех лаьцна туьйранаш	1
26	Туьйра «Каде к1ант».	1
27	Туьйра «Жоьра баба»	1
28	Туьйра «Майра йиша»	1
29	Туьйра «Лулахой», туьйра х1оттор.	1
30	Туьйра «Хьекъал долу йо1», сурт х1оттор	1
31	Олхазарех лаьцна туьйранаш.	1
32	Берийн ловзар.	1
33	Жам1 дар	1
1класс	**2**	
1	1-чу классехь 1амийна туьйранаш карладахар.	1
2	Туьйра «Бедан ирча к1орни», сурт диллар	1
3	Туьйра «Экам йо1»	1
4	Туьйра «Ц1инц1олаг йо1»	1
5	Туьйра «Акха г1ург1езаш», ловзар	1
6	Туьйра «Эткаш юьйхина долу цициг»	1
7	Туьйра «Дашо месаш йолу йо1», сурт диллар	1

8	Туьйра «Дагарх дина туьйра», къамел кхиор	1
9	Туьйра «Мокха лаг» , сурт диллар	1
10	Туьйра «Бременера иллиалархой», туьйра х1оттор.	1
11	Туьйра «Борз а, цхьогал а»	1
12	Туьйра «Пхьагал а, цхьогал а»	1
13	Басня «Пхьагал дитта т1ехь»	1
14	«Бабин Ч1ирдиган туьйранаш».	1
15	«Бабин Ч1ирдиган туьйранаш».	1
16	Туьйра «Кегий адамаш».	1
17	Туьйра «Саьрмаках лаьцна туьйранаш».	1
18	Дешархоша шайна девза туьйранаш дийцар.	1
19	Дешархоша шайна девза туьйранаш дийцар.	1
20	Туьйра «Дашо борг1ал»	1
21	Туьйра «Котам Ряба»	1
22	Туьйра «Хорсам даккхар», туьйра х1оттор.	1
23	Туьйра «1аьнан а, маьлхан а хилла къовсам»	1
24	Басня «Цаьпцалгий , зингаттий», басня х1оттор.	1
25	Басня «Цхьогал а, къиг а», басня х1оттор.	1
26	Туьйра «Лулахой»	1
27	Туьйра «К1ужал йолу Рика».	1
28	Туьйра «Набарх ца йолу хаза йо1»	1
29	Туьйра «Набарх ца йолу хаза йо1»	1
30	Нохчийн иллеш.	1
31	Кицанаш.	1
32	Х1етал-металш.	1
33	Берийн ловзар.	1
34	Жам1 дар	1
2класс	**3**	
1	2-чу классехь 1амийна туьйранаш карладахар.	1
2	Нохчийн фольклоьр йовзийтар.	1
3	Нохчийн иллеш а, эшарш а. Лакхар.	1
4	Туьйра «Ц1етуха».	1
5	Туьйра «Паччахьан керла духар», сурт диллар	1
6	Туьйра «П1елгал волу к1ант».	1
7	Туьйра «Маьлха-Аьзнин совг1аташ»	1
8	Туьйра «Майра бедарштегархо», туьйра х1оттор.	1
9	Туьйра «Сийна ч1урам»	1
10	Туьйра «Сонта Ганс», туьйра х1оттор.	1
11	Туьйра «Хьекъалечу зудчух лаьцна туьйра».	1
12	Туьйра «Шийтта бутт» , туьйра х1оттор.	1
13	Туьйра «Атта бепиг лахар»	1
14	Туьйра «Аьрха гезарий»	1
15	Туьйра «Тамашийна кетар»	1
16	Туьйра «Хьайна цхьа говзалла 1амае»	1
17	Туьйра «Къехо а, хьолахо а»	1
18	Туьйра «Жовх1арийн лам»	1
19	Туьйра «Къиношна гечдеш долу цхьогал»	1
20	Дешархоша шайна девза туьйранаш дийцар.	1
21	Дешархоша шайна девза туьйранаш дийцар.	1
22	Басня «Пхьидах хилла паччахьан йо1», сурт х1оттор.	1

23	Туьйра «Г1у чуьра йо1», туьйра х1оттор.	1
24	Туьйра «1аьржа Хожа»	1
25	Туьйра «Майра к1ант Сулима»	1
26	Туьйра «Майра к1ант Сулима»	1
27	Дийнатех лаьцна туьйранаш»	1
28	Туьйра «Дагарх дина худар», сурт диллар	1
29	Туьйра «Хийцар»	1
30	Халкъа барта кхолларалла»	1
31	Шира иллеш.	1
32	Кицанаш, х1етал – металш.	1
33	Берийн ловзарш.	1
34	Жам1 дар	1
3-4 классы	**4**	
1	3-чу классехь 1амийна туьйранаш карладахар.	1
2	Туьйра «Борз»	1
3	Туьйра «Текхарго аьлларг»	1
4	Туьйра «К1удал –б1ов	1
5	Туьйра «К1удал –б1ов	1
6	Туьйра «Борз а, къена ка а»	1
7	Туьйра «1овдал стега корта»	1
8	Туьйра «Ирс юхадерзар»	1
9	Туьйра «Безаман шовда»	1
10	Туьйра «Безаман шовда»	1
11	Туьйра «Газа-гуьзалг»	1
12	Туьйра «Элан йо1»	1
13	Туьйра «Яй кхалхар»	1
14	Туьйра «Яй кхалхар»	1
15	Туьйра «Десте»	1
16	Туьйра «Десте»	1
17	Туьйра «Мискачу стеган к1ант»	1
18	Туьйра «Мискачу стеган к1ант»	1
19	Туьйра «Эмкал»	1
20	Туьйра «Ч1ирдиган дийцарш»	1
21	Туьйра «Х1иллане цхьогал»	1
22	Туьйра «Каде к1ант»	1
23	Туьйра «Каде к1ант»	1
24	Дешархоша шайна девза туьйранаш дийцар.	1
25	Дешархоша шайна девза туьйранаш дийцар.	1
26	Туьйра «Тешнабехк»	1
27	Туьйра «Цхьогаллий, къиггий»	1
28	Туьйра «Борззий, д1амий»	1
29	Туьйра «Цкъа катоьхчи кхо лом лоцу Бексолта»	1
30	Туьйра «Бабин дийцарш»	1
31	Туьйра «Борз а, цхьогал а, пхьагал а»	1
32	Туьйра «Дехкий доттаг1ий»	1
33	Берийн ловзарш	1
34	Жам1 дар	1

3. Тематическое планирование

№ п/п	Тема занятия	Кол-во часов
класс	1	
1	Хьалг1ара тема	
2	Туьйра «Борз»	
3	Туьйра «Текхарго аьлларг»	
4	Туьйра «К1удал -б1ов	
5	Туьйра «К1удал -б1ов	
6	Туьйра «Борз а, къена ка а»	
7	Туьйра «1овдал стега корта»	
8	Туьйра «Ирс юхадерзар»	
9	Туьйра «Безаман шовда»	
10	Туьйра «Безаман шовда»	
11	Туьйра «Газа-гуьзалг»	
12	Туьйра «Элан йо1»	
13	Туьйра «Яй кхалхар»	
14	Туьйра «Яй кхалхар»	
15	Туьйра «Десте»	
16	Туьйра «Мискачу стеган к1ант»	
17	Жам1 дар	

Календарно- тематически планировани 1 - чу классехь

№ п/п	Дакъа, урокан ц1е	Сахьт	Хан	
1	Хьалг1ара тема	2	01.09	08.09
2	Туьйра «Борз»	2	15.09	22.09
3	Туьйра «Текхарго аьлларг»	2	29.09	06.10
4	Туьйра «К1удал -б1ов	2	13.10	20.10
5	Туьйра «К1удал -б1ов	2	10.11	17.11
6	Туьйра «Борз а, къена ка а»	2	24.11	01.12
7	Туьйра «1овдал стега корта»	2	08.12	15.12
8	Туьйра «Ирс юхадерзар»	2	22.12	29.12
9	Туьйра «Безаман шовда»	2	12.01	19.01
10	Туьйра «Безаман шовда»	2	26.01	02.02

11	Туьйра «Газа-гуьзалг»	2	09.02	02.03
12	Туьйра «Элан йо1»	2	16.03	23.03
13	Туьйра «Яй кхалхар»	2	06.04	13.04
14	Туьйра «Яй кхалхар»	2	20.04	27.04
15	Туьйра «Десте»	2	04.05	11.05
16	Туьйра «Мискачу стеган к1ант»	2	18.05	25.05
17	Жам1 дар		26.05	

Календарно- тематически планировани 2 - чу классехь

№ п/п	Дакъа, урокан ц1е	Сахьт	Хан	
1	Хьалг1ара тема			
2	Туьйра «Борз»			
3	Туьйра «Текхарго аьлларг»			
4	Туьйра «К1удал -б1ов			
5	Туьйра «К1удал -б1ов			
6	Туьйра «Борз а, къена ка а»			
7	Туьйра «1овдал стега корта»			
8	Туьйра «Ирс юхадерзар»			
9	Туьйра «Безаман шовда»			
10	Туьйра «Безаман шовда»			

11	Туьйра «Газа-гуьзалг»			
12	Туьйра «Элан йо1»			
13	Туьйра «Яй кхалхар»			
14	Туьйра «Яй кхалхар»			
15	Туьйра «Десте»			
16	Туьйра «Мискачу стеган к1ант»			
17	Жам1 дар			

Календарно- тематически планировани 3 - чу классехь

№ п/п	Дакъа, урокан ц1е	Сахьт	Хан	
1	Хьалг1ара тема			
2	Туьйра «Борз»			
3	Туьйра «Текхарго аьлларг»			
4	Туьйра «К1удал -б1ов			
5	Туьйра «К1удал -б1ов			
6	Туьйра «Борз а, къена ка а»			
7	Туьйра «1овдал стега корта»			
8	Туьйра «Ирс юхадерзар»			
9	Туьйра «Безаман шовда»			
10	Туьйра «Безаман шовда»			
11	Туьйра «Газа-гуьзалг»			
12	Туьйра «Элан йо1»			
13	Туьйра «Яй кхалхар»			
14	Туьйра «Яй кхалхар»			
15	Туьйра «Десте»			
16	Туьйра «Мискачу стеган к1ант»			
17	Жам1 дар			

Календарно- тематически планировани 4 - чу классехь

№ п/п	Дакъа, урокан ц1е	Сахьт	Хан	
1	Хьалг1ара тема			
2	Туьйра «Борз»			
3	Туьйра «Текхарго аьлларг»			
4	Туьйра «К1удал -б1ов			
5	Туьйра «К1удал -б1ов			
6	Туьйра «Борз а, къена ка а»			
7	Туьйра «1овдал стега корта»			
8	Туьйра «Ирс юхадерзар»			
9	Туьйра «Безаман шовда»			
10	Туьйра «Безаман шовда»			
11	Туьйра «Газа-гуьзалг»			
12	Туьйра «Элан йо1»			
13	Туьйра «Яй кхалхар»			
14	Туьйра «Яй кхалхар»			
15	Туьйра «Десте»			
16	Туьйра «Мискачу стеган к1ант»			

17	Жам1 дар			